

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА БЯЛА, ОБЛАСТ РУСЕ

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО
2023 ГОДИНА

„ЗА ПО-ДОБРО БЪДЕЩЕ НА НАШИТЕ ДЕЦА“

Април 2023 година

Общинската програма за закрила на детето 2023 г. е разработена въз основа на целите и принципите на Закона за закрила на детето и Правилник за прилагане на закона за закрила на детето, Закон за социалните услуги, Правилник за прилагане на закона за социалните услуги, Конвенцията на ООН за правата на детето, Стратегията на Съвета на Европа за правата на детето 2022-2027 г. и подзаконови нормативни актове и национални стратегически документи, свързани с осигуряване правата на децата.

Целта на програмата е да бъдат определени местните приоритети в областта на закрила на детето, както и да спомогне за по-ефективна защита и гаранция на основните права на децата в Община Бяла във всички сфери на обществения живот. Тя документира волята и готовността на институциите в общината за повишаване качеството на живот на децата.

Повишаване благосъстоянието на детето изисква утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области – образование, здравеопазване, спорт, свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Закрилата на детето се основава на следните **принципи**:

1. Зачитане и уважение личността на детето;
2. Отглеждане на детето в семейна среда;
3. Осигуряване правата на децата по време на криза и извънредни ситуации ;
4. Специална закрила на деца в риск;
5. Насърчаване на доброволното участие в дейностите по закрила на детето;
6. Подбор на лицата, пряко ангажирани по закрила на детето, съобразно техните личностни и професионални качества и грижа за тяхната професионална квалификация;
7. Незабавност на действията по закрила на детето;
8. Временен характер на мерките за закрила;
9. Грижа в съответствие с потребностите на детето;
10. Осигуряване развитие на децата с изявени дарби;
11. Насърчаване на отговорно родителство;
12. Подкрепа на семействата. Всеобхватност, интегрираност и непрекъснатост на подкрепата;
13. Равни възможности и социално включване на всички деца. Достъпност до социалните услуги;

14. Превантивни мерки за сигурност и закрила на детето;
15. Контрол по ефективността на предприетите мерки;

Настоящата Общинска програма за закрила на детето за 2023 г. има следните **приоритети**:

I. ПОДОБРЯВАНЕ НА СТАНДАРТА НА ЖИВОТ НА ВСЯКО ДЕТЕ И ГАРАНТИРАНЕ НА ПРАВОТО МУ ДА ЖИВЕЕ В ПОДКРЕПЯЩА РАЗВИТИЕТО МУ СЕМЕЙНА ИЛИ БЛИЗКА ДО СЕМЕЙНАТА СРЕДА. ГАРАНТИРАНЕ НА РАВЕН ДОСТЪП ДО СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ОТГОВАРЯЩИ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА ДЕТЕТО;

II. ГАРАНТИРАНЕ НА МАЙЧИНОТО И ДЕТСКО ЗДРАВЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ И ЗДРАВНАТА КУЛТУРА;

III. ГАРАНТИРАНЕ НА ДОСТЪПА НА ВСЯКО ДЕТЕ ДО КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ И ГРИЖИ НА ВСЕКИ ЕТАП ОТ ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ И ПРИДОБИВАНЕТО НА УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ ЗА ПЪЛНОЦЕННО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЩЕСТВОТО;

IV. ГАРАНТИРАНЕ НА ЕФЕКТИВЕН ДОСТЪП НА ВСЯКО ДЕТЕ ДО ПРАВОСЪДИЕ;

V. ПОВИШИВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА ОТ НАСИЛИЕ, ЗЛОУПОТРЕБА И ДРУГИ ФОРМИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ. ОСИГУРЯВАНЕ НА СИГУРНА И БЕЗОПАСНА СРЕДА;

VI. СПОРТ, КУЛТУРА, СВОБОДНО ВРЕМЕ И РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ;

VII. НАСЪРЧАВАНЕ УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА;

VIII. ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО, МЕДИЙНО ПРОСТРАНСТВО;

Стратегическа цел:

Обединяване и координиране на усилията на общинските и местните държавни органи и неправителствени организации в посока всяко дете от Община Бяла да расте в семейна среда, която е в състояние да му осигури нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Основни задачи:

- Подкрепа за отговорно родителство;
- Подкрепа на родители при наличие на риск за изоставяне на дете, превенция на изоставянето;
- Функциониране на социални услуги в общността за подкрепа на деца и родители;

- Съдействие на осиновителите при изпълнение на родителските им функции, самото осиновяване, както и защита правата на детето в случаите на прекратяване на осиновяването;
- Функциониране на алтернативни семейни грижи;
- Осигуряване на педагогическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата;
- Съдействие за улесняване на връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията;
- Гарантиране на равен достъп на всички деца до качествено образование и подготовка, с оглед пълноценна социална реализация. Превенция на отпадане от образователната система на деца в задължителна училищна възраст;
- Осигуряване на подходящи извънкласни форми на обучение с цел ангажиране свободното време на децата;
- Провеждане мероприятия в училищата, с цел повишаване на здравната култура на учащите се;
- Превенция на попадането на деца на улицата;
- Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация;

Дейности:

Дейностите, включени в Програмата, са съобразени с потребностите за грижата за децата в Община Бяла и са предложени от широк кръг заинтересовани институции, работещи за осигуряване на израстването, развитието и безопасността на децата. Заложени са реално изпълними дейности, които да спомогнат за развитието на политиките за детето в отделните сектори и за постигане на по-ефективна защита и гаранции на основните права на децата от общината във всички сфери на обществения живот.

Общинската програма за закрила на детето отразява общинската политика за осигуряване на сигурна и безопасна среда за живот, възпитание и обучение на всички деца от община Бяла.

Общинската програма е стратегически документ, който определя приоритетните направления, целите и дейностите за реализация, който изисква концентрация на човешки, финансов и обществен ресурс за изпълнение на политиките за най-уязвимата част на обществото – децата.

I. ПОДОБРЯВАНЕ НА СТАНДАРТА НА ЖИВОТ НА ВСЯКО ДЕТЕ И ГАРАНТИРАНЕ НА ПРАВОТО МУ ДА ЖИВЕЕ В ПОДКРЕПЯЩА РАЗВИТИЕТО МУ СЕМЕЙНА ИЛИ БЛИЗКА ДО СЕМЕЙНАТА СРЕДА. ГАРАНТИРАНЕ НА РАВЕН ДОСТЪП ДО СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ОТГОВАРЯЩИ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА ДЕТЕТО

Оперативни цели	Дейност	Индикатори/Очаквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства
Цел 1: Осигуряване на подкрепа за отговорно родителство чрез предоставяне и гарантиране на равнопоставеност за различните родители – биологични, осиновители или приемни семейства и взаимопомощ между поколенията при отглеждането на децата	1.1. Оказване на морална и финансова подкрепа на деца и семейства в риск по реда на ППЗЗД (помощи за превенция и реинтеграция и помощи при настаняване в семейства на роднини и близки и приемни семейства)	<ul style="list-style-type: none"> Подобряване на положението на семействата и децата 	ДСП/ОЗД, Община Бяла, ОЕПГ	В рамките на утвърдения бюджет и средства по проект „Приеми ме 2015“ по ОП РЧР 2014 – 2020 г., Етап 2
	1.2. Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги за деца и семейства. Във връзка с изготвяне на Националната карта на социални услуги извършване на преглед и анализ на потребностите от социални услуги (СУ) на общинско и областно ниво, които се финансират частично или изцяло от държавния бюджет. Изготвяне на предложения до ЦУ на АСП за откриване/закриване/трансформиране на СУ. Подобряване на	<ul style="list-style-type: none"> Изготвени Анализ и Оценка на нуждите от социални услуги в общината. Изготвено Предложение за планиране на СУ на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет. 	Община Бяла, ОбС – Бяла, Ръководители на доставчици на съществуващите СУ, ДСП – Бяла, Дирекция „Бюро по труда“ – Бяла, ОбС – Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции

	междуинституционалното взаимодействие и координация			
	1.3. Мониторинг на качеството на предоставяните социални услуги в общината. Предоставяне на методическа подкрепа по спазване правата на децата и стандартите за качество на услугите за деца съгласно Наредба за качество на социалните услуги (НКСУ)	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на качеството на предоставяните социални услуги • Методическа подкрепа на екипите в социалните услуги 	Община Бяла, ДСП - Бяла,	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	1.4. Провеждане на въвеждащи/поддържащи и надграждащи обучения на екипите от СУ в общността и СУРГ. Осигуряване на групова/индивидуална супервизия.	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на компетенциите на специалистите от СУ; • повишаване качеството на СУ; • Подкрепа на специалистите от СУ. 	Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции и средства по проекти
	1.5. Осигуряване на обучение на кандидат-осиновители и подкрепа в следосиновителния период	<ul style="list-style-type: none"> • Брой обучени кандидат-осиновители • Брой наблюдения на деца и семейства в следосиновителния период 	ДСП – Бяла/Отдел „Закрила на детето“, Доставчици на СУ в област Русе	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	1.6. Консултиране, насочено към подобряване качеството на грижи за настанените деца в семейства на роднини и близки или в приемни семейства	<ul style="list-style-type: none"> • Брой консултирани деца и семейства • Брой семейства, получили социално посредничество 	ДСП – Бяла/Отдел „Закрила на детето“, ОЕПГ	В рамките на утвърдения бюджет и средства по проект „Приеми ме 2015“ по ОП РЧР 2014 – 2020 г., Етап 2
	1.7. Провеждане на държавната политика за предоставяне на грижи на деца с трайни увреждания	<ul style="list-style-type: none"> • Брой деца от общината – ползватели на лична помощ; • Брой деца с 	ДСП – Бяла, Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции, проекти и програми,

	чрез социалната услуга „Асистентска подкрепа“ или Механизма лична помощ за подкрепа за пълноценно участие в обществото и преодоляване на бариерите на функционалните ограничения.	увреждания – потребители на СУ „Асистентска подкрепа“		финансирани от други международни финансови институции и донори
	1.8. Развитие на приемната грижа като мярка за закрила. Продължаване на съвместната работа по проект „Приеми ме 2015“ Проучване и оценяване на кандидати за приемни семейства. Годишни прегледи и ре оценки на утвърдени приемни семейства. Провеждане на индивидуални и групови супервизии на утвърдени приемни семейства. Създаване на групи за самопомощ.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой деца настанени в приемни семейства; • Брой утвърдени приемни семейства; • Брой лица и семейства участвали в индивидуални и групови сурпервизии и групи за самопомощ 	Община Бяла, ОЕПГ, ДСП – Бяла/Отдел „Закрила на детето“	В рамките на утвърдения бюджет на институциите и средства по проект „Приеми ме 2015“ по ОП РЧР 2014 – 2020 г., Етап 2
	1.9. Превенция на риска за здравето и развитието при деца в ситуация на развод и раздяла на родителите и/или застрашени от синдрома на „родителско отчуждаване“, чрез консултиране на родители и планиране на адекватни	•Гарантиране правото на децата за осъществяване на пълноценни контакти с двамата родители и упражняване на отговорно родителство	ДСП/ОЗД, Доставчици на СУ	В рамките на бюджета на отговорните институции

	мерки за закрила или социални услуги в общността			
II. ГАРАНТИРАНЕ НА МАЙЧИНОТО И ДЕТСКО ЗДРАВЕ И НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ И ЗДРАВНАТА КУЛТУРА				
Цел	Дейност	Индикатори/оценка ни резултати	Отговорни институции	Предвидени средства
Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здраве.	1.1. Пълно и ранно обхващане на всички жени за наблюдение през бременността и майчинството. Превенция на не планирани бременности. Превенция на ранни бракове/съпругески съжителства и ранни раждания.	<ul style="list-style-type: none"> •Механизми за наблюдение през бременността и майчинството; •Здравно – социални услуги за стимулиране посещенията при медицински специалисти. •Брой поставени контрацептивни спирали 	МБАЛ – гр. Бяла, Общопрактикуващи лекари, ДСП/ОЗД, Доставчици на СУ	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	1.2. Прилагане на подписаното Споразумение за сътрудничество между МБАЛ – Бяла и ДСП - Бяла по превенция на изоставянето на деца на ниво Родилен дом	<ul style="list-style-type: none"> •Подписано споразумение •Брой родители получили подкрепа •Намаляване броя на деца, изоставени на ниво Родилен дом 	Дирекция „Социално подпомагане“ – Бяла, МБАЛ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	1.3. Провеждане на неонатален слухов скрининг на всички новородени деца с цел ранно диагностициране и лечение на слуха.	<ul style="list-style-type: none"> •Намаляване и превенция на по-нататъшни увреждания 	МБАЛ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорната институция
	1. 4. Прилагане на нормативната уредба за детето и семейството, на	<ul style="list-style-type: none"> •Брой консултирани семейства, в които се отглеждат деца с 	ДСП/ОЗД – Бяла, РО-МБАЛ – гр. Бяла, Общопрактикуващи	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции

	политиките за семействата и децата с увреждания . Ранно консултиране и подкрепа с цел отглеждане на децата с увреждания в семейна среда	увреждания	лекари	и средства по Проект „Услуги за ранно детско развитие“ по ОП РЧР 2014-2020 г.
	1.5. Прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца в риск от ХИВ, хепатит В, хепатит С и сексуално предавани инфекции	•Осигуряване на здравни услуги, оказване на психологическа и/или социална подкрепа на дете в риск от ХИВ, хепатит В, хепатит С и сексуално предавани инфекции	Община Бяла, МБАЛ – гр. Бяла, Д „СП“ - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.6. Осигуряване на здравни услуги сред децата в образователната система, както и специализирани часове по здравно образование.	•Брой здравни кабинети в училищата; •Брой обхванати деца.	Община Бяла, Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.7. Осигуряване на условия за достъп до спортни услуги с цел терапия, социализация и подобряване на състоянието на децата с увреждания.	•Брой адаптирани спортни съоръжения; •Брой обхванати деца с увреждания.	Община Бяла, Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.8. Своевременно подаване на сигнали за дете – обект на насилие	•Брой подадени сигнали •Брой деца, получили подкрепа	МБАЛ – град Бяла, Общопрактикуващи лекари на територията на община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.

	1.9. Извършване на проверки по сигнал за нарушаване на правата на детето в лечебни заведения.	<ul style="list-style-type: none"> Брой извършени проверки по сигнал /в детски отделения; в родилни отделения и др. 	Дирекция „Социално подпомагане” – Бяла/ Отдел „Закрила на детето”	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
Цел 2: Превенция на рисковото поведение и промотиране на здравето сред децата.	2.1. Ограничаване на употребата на психоактивни вещества сред учениците.	<ul style="list-style-type: none"> Брой проведени кампании и беседи; Повишаване на информираността на учениците. 	Учебни институции на територията на община Бяла, РУ - Бяла, МКБППМН, БМЧК	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	2.2. Провеждане на кампании за промотиране на здравето, здравословно хранене и здравословен начин на живот	<ul style="list-style-type: none"> Брой проведени кампании и/или беседи; Подобряване на грижите за децата, утвърждаване на здравословен начин на живот от най-ранна възраст. 	Учебни институции, Общопрактикуващи лекари, БМЧК	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	2.3. Консултиране на родители по проблеми, свързани със здравето и развитието в детска възраст, с акцент на ранното детство	<ul style="list-style-type: none"> Превенция на рисковете за здравето и развитието на децата от най-ранна възраст и промоция на здравето 	МБАЛ – гр. Бяла, Общопрактикуващи лекари	В рамките на утвърдения бюджет

III. ГАРАНТИРАНЕ НА ДОСТЪПА НА ВСЯКО ДЕТЕ ДО КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ И ГРИЖИ НА ВСЕКИ ЕТАП ОТ ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ И ПРИДОБИВАНЕТО НА УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ ЗА ПЪЛНОЦЕННО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЩЕСТВОТО

Цел	Дейност	Индикатори/оачквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства
Цел 1: Развитие на различни видове и форми на услуги в посока обхващане на децата в образователната система.	1.1. Прилагане на държавен образователен стандарт /ДОС/ и на стратегия за приобщаващо	<ul style="list-style-type: none"> Брой обхванати деца 	Учебни институции и детски градини	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

	образование в рамките на Закона за предучилищното и училищното образование.			
	1.2. Превенция на отпадане на деца от образователната система и мерки за връщане в училище на вече отпаднали деца	<ul style="list-style-type: none"> • Брой деца, за които е предотвратен риск от отпадане; • Брой отпаднали деца, върнати в образователната система • Брой, санкционирани родители 	Община Бяла, Учебни институции, Кметове на населени места, ДСП - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.3. Прилагане на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Провеждане на интензивна работа със семейства на деца и учениците в риск от отпадане от образователната система за повишаване на учебната им мотивация.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой деца, за които е предотвратен риск от отпадане; • Брой отпаднали деца, върнати в образователната система; 	Община Бяла, Учебни институции и детски градини, Кметове на населени места, ДСП – Бяла, РУ - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	1.4. Извършване на проверки по сигнал за нарушаване на правата на детето в образователните институции.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой извършени проверки; 	Дирекция „Социално подпомагане“ - Бяла/ Отдел „Закрила на детето“	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции

	1.5. Подобряване на условията за спорт в образователната система.	<ul style="list-style-type: none"> •Брой ремонтирани физкултурни салони в училище; •Брой спортни площадки; • Брой ученици обхванати в извънкласни дейности и извънучилищни спортни дейности. 	Община Бяла, Учебни институции и детски градини	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
Цел 2. Подобряване на условията за достъп до обучението на деца със специални образователни потребности в общообразователните училища.	2.1. Изграждане на приобщаваща образователна среда в общообразователните училища за осъществяване на качествено образование, съобразено с индивидуалните потребности на всеки ученик.	<ul style="list-style-type: none"> •Брой обхванати деца със специални образователни потребности. •Изградена приобщаваща среда. 	Учебни институции и детски градини	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	2.2. Осигуряване на ресурсно подпомагане и подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности в обща образователна среда.	<ul style="list-style-type: none"> •Брой обхванати деца на ресурсно подпомагане • Осигурена подкрепа за лично развитие. 	Учебни институции, Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции и средства по проекти и програми
IV. ГАРАНТИРАНЕ НА ЕФЕКТИВЕН ДОСТЪП НА ВСЯКО ДЕТЕ ДО ПРАВОСЪДИЕ				
Цел	Дейност	Индикатори/очаквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства
Цел 1: Гарантиране на ефективна система за детско правосъдие в условията на	1.1. Изготвяне на предложения за законодателни промени в изпълнение на	• Брой предложения при изготвяне на нова законодателна рамка в областта на	ДСП - Бяла, РУ – Бяла, БРС, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.

междуинституционално сътрудничество.	Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето.	правосъдието за детето.		
	1.2. Участие на социален работник от отдел „Закрила на детето“ при изслушване на деца в съдебни/административни производства и защита на техните права и интереси. Изразяване на становище пред съдебен/административен орган.	<ul style="list-style-type: none"> Брой участия в съдебни или административни производства за деца-правонарушители. Брой изготвени социални доклади за РС/ОС по дела, при които се засягат права и интереси на деца 	ДСП/ОЗД - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
Цел 2: Професионална подкрепа на деца в контакт със системата на правосъдието	1.1. Консултиране, осигуряване на необходимата информация, която да подпомогне детето да формира мнението си. Уведомяване на детето за евентуалните последици от поддържаното от него мнение, както и за всяко решение от съдебния/административния орган.	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на правна помощ 	ДСП/ОЗД - Бяла, РС/ОС	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
V. ПОВИШИВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА ОТ НАСИЛИЕ, ЗЛОУПОТРЕБА И ДРУГИ ФОРМИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ. ОСИГУРЯВАНЕ НА СИГУРНА И БЕЗОПАСНА СРЕДА.				
Цел	Дейности	Индикатори/очаквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства

Цел 1: Въвеждане на система за ранно идентифициране, регистриране, насочване и взаимодействие в работата при сигнали и случаи на насилие и злоупотреба с дете във всички институции и организации, работещи с деца.	1.1. Прилагане на Координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие или при кризисна интервенция	<ul style="list-style-type: none"> • Брой сигнали за които е свикван мултидисциплинарния екип 	ДСП/ОЗД – Бяла, РУ – град Бяла, Община Бяла, Районна прокуратура – Русе / ТО - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
	1.2. Оценка на риска за всеки сигнал за насилие над дете.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой оценки на риск от насилие. 	ДСП/ОЗД – Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
	1.3.Извършване на незабавна проверка на сигнали за деца от Национална телефонна линия на деца 116 111.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой получени сигнали; • Брой извършени проверки 	ДСП/ОЗД – Бяла, РУ – Бяла,	В рамките на утвърдения бюджет на институцията.
	1.4. Прилагане на Координационен механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина.	<ul style="list-style-type: none"> •Брой репатрирани деца от общината; •Брой предоставени социални услуги. 	ДСП/ ОЗД – Бяла, РУ – Бяла, Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.5. Участие в обучения на областно ниво с цел ефективното прилагане на координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и	<ul style="list-style-type: none"> • Брой обучени специалисти по методиката. 	ДСП/ ОЗД – Бяла, РУ – Бяла, Община Бяла, РП – Русе, ТО - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.

	при кризисна интервенция.			
	1.6. Провеждане на кампании по превенция на насилието срещу деца и трафика на деца. Провеждане на информационна кампания „Живот без насилие“.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой проведени беседи; • Брой проведени кампании; • Брой информирани деца 	РУ – Бяла, Община Бяла, ДСП - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет.
Цел. 2 Осъществяване превенция на насилието, сексуалната и трудова експлоатация, злоупотребата с деца в интернет пространството.	2.1. Включване на децата в процеса на осъществяване на превенция на всички форми насилие и експлоатация на деца.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой обхванати училища; • Брой обхванати деца. 	Учебни институции, РУ – Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	2.2. Извършване на ежемесечни обходи за идентифициране на просещи деца и деца на улицата, както и деца, извършващи трудова дейност в неформалния сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Брой идентифицирани деца от упоменатите категории 	ДСП/ОЗД – Бяла, РУ – Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
Цел 3: Развитие на спортната и физическа активност сред подрастващите, с цел намаляване на насилието между тях.	3.1. Организиране на клубове по интереси в училищата и в обслужващите звена за осмисляне на свободното време на децата и учениците.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой създадени детски клубове; • Брой обхванати деца; • Брой проведени турнири. 	Учебни институции, ЦНСТДБУ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	3.2. Осигуряване на подходяща и достъпна спортна инфраструктура на обществени места за отдиш.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой изградени, реконструирани и модернизирани спортни съоръжения. 	Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет.

	3.3. Гарантиране на безплатен достъп на децата до спортни услуги и занимания.	<ul style="list-style-type: none"> Брой обхванати деца по програми за достъп до спортни съоръжения 	Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет.
Цел 4: Създаване на по-добри условия за гарантиране правото на детето за живот и развитие в сигурна и безопасна среда.	4.1. Популяризиране на правилата за безопасност и спешните телефони: Единен европейски номер 112 и Национална телефонна линия за деца 116 111 сред българските деца, както и сред децата-чужденци, които са временно на територията на България и предприемане на мерки за разпространението им.	<ul style="list-style-type: none"> Повишаване на информираността на децата по отношение на възможностите за сигнализиране при нарушени права, както и при спешни случаи 	ДСП/ОЗД – Бяла, РУ – Бяла, Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
Цел 5: Гарантиране на основни права на деца чужди граждани (придружени или непридружени), които пребивават на територията на Република България	5.1. Осигуряване на подходяща среда чрез предприемане на подходящи мерки за закрила и/или предоставяне на подходящи социални услуги на придружени или непридружени деца – чужди граждани, в т.ч. деца-бежанци.	<ul style="list-style-type: none"> Минимизиране на риска по отношение на непридружени деца; Брой непридружени деца/деца-чужди граждани, спрямо които предприета мярка за закрила по реда на ЗЗДт; Брой деца и семейства, разселени на територията на Р България, подкрепени с подходяща социална услуга 	ДСП/ОЗД, Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорната институция

Цел 6: Развитие на всички форми, модели и инструменти за превенция на инцидентите и травматизма при децата.	6.1. Организиране на Общински състезания на младежките противопожарни отряди „Млад огнеборец“.	<ul style="list-style-type: none"> Повишаване подготовката на подрастващите за защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации 	РСПБЗН - Бяла, Община Бяла, Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	6.2. Провеждане на общински конкурси за детска рисунка.	<ul style="list-style-type: none"> Повишаване подготовката на подрастващите при пожари, бедствия и извънредни ситуации 	Община Бяла, Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	6.3. Провеждане на тематични кампании на полицията „Абитуриенти“, „Ваканция! Да пазим живота на децата на пътя!“ и „Децата тръгват на училище. Да ги пазим на пътя!“.	<ul style="list-style-type: none"> Привличане на вниманието на децата и възрастните по отношение на безопасността на пътя 	РУ – Бяла, Община Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
	6.4. Организиране на събитие по повод „1-ви юни – ден на детето“	<ul style="list-style-type: none"> Популяризиране на Конвенцията по правата на детето на ООН 	Община Бяла, ДСП/ОЗД – Бяла, Учебни институции, Екипи на социалните услуги за деца	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции
VI. СПОРТ, КУЛТУРА, СВОБОДНО ВРЕМЕ И РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ				
Цел	Дейности	Индикатори/очаквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства

Цел 1: Достъп на всички деца до културни дейности и дейности за свободното време.	1.1. Насърчаване участието на всички деца в културни дейности и дейности за свободното време – чрез мрежата от културни институти и чрез проекти – намалени цени или безплатен вход в театри, музеи, концерти, подкрепа за създаване на спектакли и концерти за деца.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой културни институти, осигурили безплатен достъп за деца обхванати в програмата; • Брой подкрепени проекти за създаване на спектакли и концерти за деца. 	Община Бяла, Народно читалище „Трудолюбие 1884” – гр. Бяла, Учебни институции, ЦНСТДБУ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет.
	1.2. Насърчаване участието на всички деца в занимания в областта на изкуството – извънкласна дейност в училища и обслужващи звена, школи, състави, клубове и кръжоци чрез мрежата на читалищата, подкрепа на проекти, свързани с деца, педагогическа дейност в културните институти, осъществяваща връзката образование – култура – лектории, курсове, творчески ателиета.	<ul style="list-style-type: none"> • Брой обхванати деца - по дейности; 	Община Бяла, Народно читалище „Трудолюбие 1884” – гр. Бяла, Учебни институции, ЦНСТДБУ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.3. Реализиране на кампания „Спортът е добрият начин децата да пораснат. Родители, Вие можете да повлияете – научете децата да спортуват”. Реализиране на програма	<ul style="list-style-type: none"> • Брой обхванати деца; 	Община Бяла, Учебни институции, ЦНСТДБУ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.

	„Развитие на спорта за учащи.			
	1.4. Реализиране на Програма „Спорт за децата в риск“. Изпълнение на програмата „Спорт за децата в свободното време“.	• Брой обхванати деца по програми за достъп до спортни съоръжения;	Община Бяла, Учебни институции, ЦСРИ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
Цел 2: Насърчаване на изявите на дарбите на децата.	2.1. Предоставяне на стипендии и еднократно финансово подпомагане на деца с изявени дарби по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби за 2023 г.	• Брой обхванати деца от мерките;	Община Бяла, ДСП/ОЗД	От бюджета по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби за 2023 г.
VII. НАСЪРЧАВАНЕ УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА				
Цел	Дейности	Индикатори/очаквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства
Цел 1 Гарантиране правото на децата на мнение и участие в процесите на вземане на решения.	1.1. Създаване на училищни и/или общински съвети на децата.	• Брой създадени училищни и общински детски съвети.	Община Бяла, Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.

	1.2. Създаване на пространство за свободно изразяване на мнения, становища на децата и стартиране на различни кампании по теми, които пряко ги засягат.	Консултирани с децата нормативни промени; • Превенция в ранна училищна възраст	Община Бяла, Учебни институции, РУ – гр. Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институциите. В рамките на бюджета на отговорните институциите.
--	---	---	---	--

VIII. ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО, МЕДИЙНО ПРОСТРАНСТВО

Цел	Дейности	Индикатори/очаквани резултати	Отговорни институции	Предвидени средства
Цел 1: Гарантиране правото на децата за защита на личността, достойнството и безопасността от българските медии.	1.1. Информирание на родителите относно безопасната употреба на Интернет и възможностите за сигнализиране при злоупотреба. Провеждане на Кампания за предотвратяване на Кибер престъпления и превенция в онлайн среда	• Брой информирани родители; • Повишаване на знанията на децата с цел придобиване на дигитална грамотност.	Учебни институции	В рамките на утвърдения бюджет на институциите.
	1.2. Информационни кампании насочени в посока популяризиране на НТЛД 116 111 и Горещата телефонна линия за изчезнали деца 116 000.	• Брой проведени информационни срещи и кампании.	ДСП/ ОЗД - Бяла	В рамките на утвърдения бюджет на институцията.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

1. Свободен достъп и предоставяне на качествени и адекватни на потребностите социални услуги на децата от Община Бяла.
2. Повишаване на родителския капацитет. Насърчаване на отговорното родителство.
3. Укрепване на капацитета на специалистите, предоставящи социални услуги на деца.
4. Поддържане на добра координация между институциите работещи с деца.
5. Ограничаване броя на децата отпадащи от училище.
6. Опазване здравето на децата. Превенция на социално-значимите заболявания и полово-предаваните болести.
7. Насърчаване на децата за активно участие в творчески и спортни дейности.
8. Запознаване на децата в училищна възраст с правата им.
9. Насърчаване на всички деца за посещения и участия в културни и спортни дейности.
10. Стимулиране на деца с изяви дарби.
11. Ефективна работа по координационните механизми.
12. Превенция на насилието. Намалване броя на деца, жертви на насилие.

Общинската програма е отворен документ и при необходимост може да бъде актуализирана. Тя документира волята и готовността на институциите в община Бяла за продължаване на повишаването качеството на живот на децата. Повишаването на благосъстоянието на децата изисква утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето, като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето на местно ниво и неговото семейство и целенасочена работа във всички области – образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Дейностите включени в програмата са съобразени с потребностите за грижите за децата в Община Бяла и са предложени от широк кръг институции, работещи за осигуряване на израстването, развитието и безопасността на децата. Заложени са реално изпълними дейности, които да спомогнат за развитието на политиките за закрила на детето в отделните сектори, и за постигане на по-ефективна защита и гаранции на основните права на децата от общината, във всички сфери на обществения живот.

Общинската програма за закрила на детето за 2023 г. е разработена от Комисията за детето, създадена в Община Бяла, на основание чл. 20а от Закона за закрила на детето и чл. 6, ал. 2, т. 1 от Правилника за прилагане на закона за закрила на детето.

Общинската програма за закрила на детето в Община Бяла за 2023 година е приета на заседание на Общински съвет-Бяла, на ..... 2023 год., с Решение № ..... по Протокол №..... 2023 год.